

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
 Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
 sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Za zaščito naših malih varčevalcev

Edini izhod iz naših denarno-prometnih težkoč

V glasilu »Zveze slovenskih zadrug« sem v decembru lanskega leta objavil članek, v katerem sem opisal nastanek denarja (monete), njega pomen za naše gospodarstvo in naglasil, da v bistvu ni last posameznika, ampak celote, naroda. Last posameznika je denar samo v trenutku, ko si ga je na ta ali oni način prisvojil, prisluzil ali ga je zamenjal za to ali ono potonj predaje, zato pa je na drugi strani zopet njegova dolžnost, da ga spravi čimprej v promet. Da je denar na kriza zavzela tako ostre oblike, je torej predvsem kriv beg gotovine iz prometa, iz hranilnic, posojilnic in bank v naše domove, v predale in škrinje. Vlagatelji so to storili v prepričanju, da bo doma bolj varen, se pa ne zavedajo, da je to le politika ptiča noja, ki v nevarnosti vtakne glavo v pesek, misleč da ga potem nihče ne bo videl. Takih nojev je pri nas toliko, da bi z nojevim perjem lahko zalagali ves svet, samo če bi jim zrastle. Ti noji so bojazljivci, ki ne vidijo težav svojega bližnjega, a tudi ne svoje lastne koristi, ki je najboljša izražena v dejstvu, da je denar bolj zaščiten, če je v prometu, kakor pa če je doma.

Z odtegotvianjem denarja iz prometa se namreč kaj lahko izsili inflacija, z njo pa padec zakonite vrednosti valute. Ali bi v trenutku, ko bi začeli v trgovskem svetu krožiti novi, nezadostno kriti bankovci, ptič noj v našem narodu prišel k pameti? Ali bi na morda pričel skrivati tudi te inflacijske papirje? Bojim se, da bi se igra ponavljala in tudi taka zasilna od pomoč ne bi dosti ali nič zalegla, in to iz preprostega vzroka, ker vprašanje monete v našem narodu še ni zadosti razbistreno in imamo tudi premalo smisla za skupne državljanske brige. Res je pri tem sicer, da če si denar prilastim, lahko z njim napravim kar hočem, a kar storim napačnega, stori v svojo škodo. Če vrnem poškodovan bankovec, moram plačati nastalo škodo, odnosno stroške novega natisa. Že s tem pa je dovolj jasno povedano, da sem ga imel samo na posodo in je zato vedno in v vsakem primeru najboljše, da ga čimprej zamenjam za nekaj boljšega, bolj trpežnega. Nesel ga bom torej v hranilnico ali posojilnico in prejel zanj hranilno knjižico.

Sedaj se dogaja pri nas nasprotno, denar se dviga in vse beži z njim domov. Ta beg denarja iz prometa se je pojavil hipoma, ne da bi kdo pomislil na posledice, ne da bi se kdo zavedel, da se bo prav s tem denar razvrednotil. V tej težki borbi za prihranke, včasih od ust odtrgane, se človeku nehoti poraja misel, kako zaščititi uprav najbolj revne, da ne bodo radi spekulacije velikih prišli ob svoje žulje. Ta rešitev ni težka, če si jasno naslikamo sistem hranjenja denarja.

Denarni zavodi, za katere jamčijo obče s svojo davčno močjo ali pa za-

družniki z vsem svojim premoženjem, denarja ne drže doma, ampak ga proti zavarovanju s hipoteko ali poročivom razposodijo kmetom, obrtnikom itd. Toda vselej le tako, da je varno naložen. Njim zaupane vloge se spremenijo torej v hipoteke in zadolžnice, za katerimi so posestva, premoženja, in druge vrednote, ki se ne morejo spremeniti; imajo torej trajno vrednost, sorazmerno seveda s tem, kako je denar boljše ali slabše fundiran. Te vrednosti smo deloma prešli že od narave, ali pa smo jih ustvarili ter jih bomo zapustili še svojim potomcem. Te zastavljene vrednote se pa ne dajo preko noči realizirati, a prav na to naši ptiči noji prav nič ne mislijo in dan na dan bolj odnašajo svoje prihranke.

Če se hočemo izogniti zlim posledicam, ki jih rode nespamet, bojazen, hujškarija in spekulacija, moramo nujno nekaj ukreniti. Edini pametni izhod iz tega stanja pa se mi zdi valoriziranje vlog in posojil na podlagi z zakonom ugotovljene in fiksirane vrednosti našega denarja v odnosu do čistega zlata. Z zakonom naj se da možnost hranilnicam in posojilnicam, ki so denar razposodile na trdne vrednote, da ta posojila spravijo tudi v svojih knjižah v trdno razmerje s sedanjim stanjem našega denarja ter zagotovo s tako trdno podlago svojim vlagateljem odgovarjajočo valuto po današnji vrednosti. To bi se zgodilo temlaže, ker stoji trenutno zemljiška renta pod zlato pariteto. Ta valorizacija stanja vseh dosedanjih posojil na eni ter vlog na drugi strani, naj bi se fiksirala z določenim terminom, ki bi našim malim varčevalcem zopet omogočil pravočasni povratek v hranilnice in posojilnice. Kar bi se pa vložilo denarja po tem terminu, naj bi bil podvržen valutnim spremembam ter naj bi se pri obračunavanju upošteval le padec pod ali dvig nad 50 stotink enote. To bi se od časa do časa uredilo s posebno naredbo. Zahtevalo bi sicer malo več dela v knjigovodstvu in malo rutine, ne bi pa bilo tako težko, kakor morda izgleda. Taka rešitev bi bila pravična in ljudje bi, če bi jim zakon priznal vrednost prihrankov, dobili novo veselje do varčevanja ter vlaganja denarja v hranilnice in posojilnice. Denar bi se vrnil v promet.

Vse to krtze seveda še ne bi rešilo. Treba bi bilo še nadalje z nezmanjšano silo odstranjevati vzroke, ki zavirajo postopen razvoj k normaliziranju življenjskih razmer. Res je, da prezahtojeni komaj čakajo, da bi se valuta zrušila in bi se tako poceni znebili dolgov. Nikakor pa ne moremo in nikoli ne smemo rušiti zaupanja v našo valuto v korist tistih, ki so z nesposobnostjo ali zapravilivostjo sami dosti pripomogli do sedanjega stanja. Naš zadolženi kmet je z zakonom zaščiten, sedaj pa naj se zaščiti še mali varčevalec, ki z žulji svojih rok množi naše narodno premoženje.

J. Grivec (Ormož).

Definitivni rezultati volitev v Nemčiji

Hitlerjevci so dobili 9,930.000 glasov ali 35,8 odstotkov, socialni demokrati pa 5,781.000 glasov ali 20,8 odstotkov

BERLIN, 26. aprila. Pri vseh volitvah, ki so bile v nedeljo izvedene v Prusiji, Bavarski, Virtemberški, Anhaltu in Hamburgu, je bilo 34,5 milijonov volilnih upravičencev, glasovalo pa jih je 27,679.000. Od tega so dobili socialni demokrati 5,781.000, nemški nacionalci 1,751.000, centum in bavarska ljudska stranka 4,915.000, komunisti 3,330.000, nemška ljudska stranka 372.000, bavarska kmečka stranka 253.000, gosp. stranka 228.000, km. st. 276.000, državna stranka (demokrati) 480.000, nacionalni socialisti (Hitler) 9,930.000, krščanski socialci pa 357.000 glasov. Po tem so dobili nacionalni socialisti 35,8, socialni demokrati 20,8, centum 17,7, komunisti pa 12 odstotkov.

BERLIN, 26. aprila. Danes dopoldne se je sestala državna vlada, da se posvetuje o položaju, ki je nastal po nedeljskih volitvah in napravi sklepe za nadaljno taktiko. Seja bi bila morala biti že večeraj, a so bili skoraj vsi ministri izven Berlina.

RIM, 26. aprila. Fašistični tisk poveljuje Hitlerjev uspeh in pravi, da je zadnja etapa do popolnega zavojevanja Nemčije. »Corriere della sera« piše, da se bo položaj v Nemčiji kmalu razčistil.

in sicer kljub temu, da Hitler tokrat še ni dobil zadosti glasov, da bi izvedel svoje načrte. Zaenkrat se mora posluževati še parlamentarne taktike, gotovo pa je, da je pokret zajel ves nemški narod in da »tretje cesarstvo« ni več daleč. Hitlerjeva moč raste tako naglo, da bo kmalu absoluten gospodar Nemčije. Italijansko javno mnenje bo vedno na strani tistih, ki pospešujejo duhovno obnovo vitev Nemčije. Prav tako pa je tudi v interesu Italije, da se okrepi nemški zunanepolitični upliv, kar se lahko zgodi samo z zmago fašizma.

PARIZ, 26. aprila. Levičarsko časopisje zatrjuje, da je Hitlerjevo zmago povzročila v prvi vrsti gospodarska stiska in beda Nemčije. Francija mora hladno presojati položaj in pospeševati z zunanepolitičnimi koncesijami francosko-nemško zblizanje.

LONDON, 26. aprila. »Times« piše, Hitler naj pokaže, če je sposoben poživiti nemški parlamentarizem, ali pa je le njegov grobokop. Težišče položaja je sedaj vsekakor na desnici. Zunanepolitično se stališče Nemčije ne more mnogo spremeniti, ker med dr. Brüningom in Hitlerjem v tem oziru ni velike razlike. Če se zedinita še zaradi metod, potem med njima sploh ne bo nobenih diferenc.

Radikaliziranje avstrijske politike

Z vstopom narodnih socialistov v politično boro, se Avstrija približuje usodi Nemčije

DUNAJ, 26. aprila. Politično življenje v Avstriji prehaja po nedeljskih volitvah v burnejšo dobo. Kljub dejstvu, da so socialni demokrati dosegli na Dunaju sijajno zmago, bo v novem mestnem svetu in deželnem zboru 15 narodnih socialistov (Hitlerjevcev), kar sicer ne pomeni porasta reakcije, vsekakor pa radikalizacijo desnice. Namesto mirnih in taktičnih krščanskih socialcev prihajajo v posvetovalnico najradikalnejši elementi, ki v svoji borbi niso vajeni izbirati sredstev in presegajo v demagogiji daleč socialne demokrate.

Razen na Dunaju, se položaj krščanskih socialcev ni dosti izpremenil, socialni demokrati pa so znatno nazadovale na Nižjem Avstrijskem, Solnograškem, Štajerskem in Koroškem. Težke izgube je doživel Landbund,

Velikonemci so pa popolnoma izginili. Enaka usoda bi zadela tudi Heimwehr, da se ni pravočasno umaknila.

Sicer pa rezultat nikogar ni presenetil, izvzemši seveda socialne demokrate, ki so bili trdno prepričani, da bodo imeli korist od razcepljenosti meščanskih vrst. V kolikor so phranili svoje postojanke, se morajo zahvaliti samo volilnemu redu. Kakšen je, dokazuje najbolj dejstvo, da so dobili na Dunaju socialni demokrati en mandat že na 10.338 glasov, dočim so morali zbrati krščanski socialci za enega zastopnika 12.296, narodni socialisti pa celo 13.424 glasov.

Narodni socialisti, katerih doslej skoraj ni bilo, so zbrali v nedeljo okoli pol milijona glasov. Njihov nepričakovani uspeh dokazuje, da stopa tudi Avstrija na politično pot Nemčije.

Medzavezniški vojni dolgovi

Na ameriško noto ni odgovorila nobena država
 It: Iljani napovedujejo moratorij

WASHINGTON, 26. aprila. Ameriška vlada, ki je pretekli teden poslala 14 evropskim državam dolžnicam znano noto, v kateri je zahtevala, da se še neplačani dolgovi plačajo najkasneje v 10 letih s 4 odstotnimi obrestmi, ni niti od ene dobila odgovora. Zaradi tega se v krogih ameriške vlade misli, da so državne dolžnice prepričane, da se bo na lozanski konferenci na novo uredilo vprašanje medzavezniških vojnih dolgov in zato nočejo poprej izraziti svojega mnenja.

RIM, 26. aprila. Italijanski tisk je prepričan, da se bo v Ženevi pripravil temelj za lozansko konferenco, na kateri se ne bo reševalo samo vprašanje reparacij, ampak tudi medzavezniških vojnih dolgov. Ameriška vlada bo skoraj gotovo podaljšala moratorij za te dolgove, da doseže isto za nemške reparacije. Definitivno pa se bo to vprašanje rešilo naj-

brže šele koncem letošnjega ali v začetku prihodnjega leta.

Zaprte. Staroznani kliniki so opazili pri bolnikih na pljučih, kako se je odstranilo zaprtje, ki je nastalo v začetku bolezni, po uporabi Franc-Josefove grenčice, ne da bi sledila nevarna driska.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, žumenju v ušesih, omotici, pobožnosti, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

NOVA TRGOVINSKA POGODBA Z ITALIJO.

RIM, 26. aprila. V Palazzo Ghiggi sta podpisala včeraj italijanski zunanji minister Grandi in jugoslovanski poslanik Rakić dopolnilni sporazum k trgovinski pogodbi iz 1. 1925. V novi pogodbi se posebno poudarja potreba po ustanovitvi italijansko-jugoslovanske komisije za izboljšanje medsebojne trgovine.

BOMBNI ATENTAT PRI GRADCU.

GRADEC, 26. aprila. V vasi Andritz pri Gradcu so neznanzi vrgli bombo v hišo veleposelnika in bivšega župana Ivana Hochstrasserja. Hochstrasser, ki se je prav v tistem trenutku vrnil domov, in njegov spremljevalec, posestnik in občinski svetovalec Robian, sta bila ubita. Uspeh uvedene preiskave še ni znan.

Vreme.

Današnja vremenska napoved (opolodne): Menjajoče, polagoma močnejše pooblačenje. Topleje.

Ljudje se mi zdijo tako brezmejno raztreseni: vsi govorijo in nihče ne posluša!

JACOBI.

1. maj.

Kakor prejšnja leta so tudi letos prepovedane vse proslave prvega maja, povelje, obhodi, manifestacije, zborovanja, koncerti, skupni izleti itd. Radi tega naj društva in organizacije ne vlagajo zadenjnih prošelj na policijsko oblast, ker ne bo izdala nobenega dovoljenja in ne bo upoštevala nobene prijave.

Mariborski novinarski klub.

Drevi ob 19. uri važna klubova seja v kavarni »Bristol«. Polnoštevilna udeležba radi razgovora o nedeljskem občnem zboru sekcije nujno potrebna.

Iz šolske službe.

Pri Sv. Martinu na Pohorju je imenovan za učiteljskega pripravnika Rudolf Strnad. Premeščen pa je iz Tišine v Predanovce učitelj Andrej Šavli.

Nov grob.

Včeraj popoldne je preminula na Aleksandrovi cesti po dolgi in mučni bolezni v starosti 41 let soproga bančnega uradnika ga. Marija Hagendorferjeva. Pogreb blage pokojnice bo jutri v sredo ob pol 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Večni pokoj njeni duši, preostali naša sožalje!

Ponovno znižanje mezd žel. delavcem.

Od prometnega ministrstva je prišel odlok, po katerem se s 1. majem t. l. ponovno znižajo vsem železniškim delavcem mezde za 5 odstotkov. Hudo so bili prizadeti železniški delavci že v letošnjem februarju. Takrat so jim znižali prejemke za pet odstotkov za šest mesecev nazaj. Ta redukcija mezd se jim je odtegnila v dveh zaporednih obrokih 29. februarja in 30. marca. Tem težji udarec je torej zanje to zopetno znižanje že itak tako pičlih mezd.

Drugi kongres mariborskih juristov.

Letošnje pomladi bo na znanem Thalerjevem posestvu pri Št. Ilju drugi kongres mariborskih juristov. Pripravljalni odbor že pridno deluje. Prvi kongres, ki je bil lani na istem kraju, je vsem udeležencem gotovo še v najboljšem spominu, a letošnji sestanek bo prekosil lanskega v marsičem.

Srednješolska mladež in Masaryk.

Mariborska JČ-liga je predvajala preteklo soboto v kinu »Union« daljši film iz Masarykovega življenja, predvsem slike o njegove delovanju za osvobodjenje Češkoslovaške pred in med vojno ter o njegovi vrnitvi v osvobodjeno domovino. Srednješolska mladina je pokazala za to predstavo izredno zanimanje in je napolnila dvorano Uniona, kar izpričuje, da bi podobno izvenšolsko izobraževanje mladine v našem mestu našlo še obilo hvalečnega polja.

Prijava obrti po novem zakonu.

Načelstvo krojaške zadruge in sorodnih obrti v Mariboru opozarja zadržane člane na novi obrtni zakon, po katerem mora vsak obrtnik do 6. junija t. l. na novo prijaviti svojo obrt na podlagi svoječasno mu izdanega obrtnega lista. V Mariboru treba to prijavo izvršiti na magistratu, obrtni oddelek soba št. 4. Kdor zamudi omenjeni rok, izgubi pravico nadaljnjega izvrševanja svoje obrti.

Predavanje o novem zakonu za nameščence.

Jutri v sredo ob 20. uri priredi Zveza zasebnih nameščencev v dvorani Delavske zbornice II. nadstropje desno, predavanje o najvažnejših določilih novega obrtnega zakona za trgovske in ostale zasebne nameščence. Predaval bo gosp. dr. Avg. Reisman in je vstop vsakomur prost. Predavatelj se bo bavil zlasti z aktualnimi določili glede opravnine, dopustov, odpovedi itd., ki najbolj zanimajo danes vrste zasebnih nameščencev.

Nezgode.

Že priletno kuharico Marijo Frasovo iz Maribora je doletela včeraj popoldne huda nezgoda. Ko je obežala perilo na podstrešju, je padla s stola tako nesrečno, da je obležala nezavestna. Ponesrečenko so takoj prepeljali v tukajšnje bolnišnico. Nevarno se je poškodoval pri delu tudi strojnik Viljem Čepe. Prerezal si je žilo na desni roki in je moral po pomoč v bolnišnico.

Slabi izgledi letošnje gradbene sezone

LETOS SE V MARIBORU SKORO NIČESAR NE BO GRADILO. — VELIK ZASTOJ V GRADNJI NOVIH HIŠ.

Te dni je naš sotrudnik obiskal mariborske gradbenike, da poizve, kako in kaj je z letošnjo gradbeno sezono, kaj se namerava zidati in kake so sploh perspektive za letos. Vsi gradbeniki izjavljajo skoro isto: o kaki gradbeni sezoni sploh ni govora. Najprej so bila n. pr. razpisana javna gradbena dela. Gradnja kolodvorske pošte in carinarnice, magdalenske meščanske šole, delavskega azila, kanaliziranje in tlakovanje Aleksandrove ceste je letos onemogočena, ker ni nikjer denarja. Drugih gradb, povečanj ali preureditev sploh ni pričakovati. Precej začelih novih zgradb letos ne bo dovršenih, ker ljudje večinoma nimajo gotovega denarja na razpolago, hipoteknih posojil pa ne da nihče več, banke še najmanj. Edino delo, ki ga gradbeniki imajo, je dovršitev Bergove hiše na Glavnem trgu, dozidava Hutterjeve tovarne in pa nekoliko stanovanjskih hiš, kakor Majer, Vodeb, Baumkirchner in drugi. Edinole dr. Stamol bo gradil dvonadstropno hišo.

Preje so gradbeniki sami precej zidali, kreditirali za dogradnjo hiš itd., sedaj jim je to popolnoma onemogočeno, ker ne dobivajo svojega denarja iz bank. Saj morajo potrebne vsote za izplačilo delavcem dvigati le s tedenskim izkazom plač. Da ubija to vsako gradbeno podjetje, je jasno. Toda s tem je prizadeta tudi eksistenca tisočev in tisočev. Številni zidarji so brez posla, težaki ne najdejo nikjer dela, lastne delavce in uradnike mora vsako podjetje reducirati na minimum — a posredno trpi tudi industrija in obrtniki. Cementne tovarne ustavljajo svoje obrate, ravnotako opekarne, razne tovarne cementnih izdelkov in druge. Obrtniki, mizarji, steklarji, ključavničarji, pečarji in drugi, ki so imeli doslej glavno delo baš v novih gradnjah, so sedaj brez vsakih naročil in morajo istotako ustaviti vse svoje obrate.

Da so take nevzdržne razmere, smo si pa precej krivi sami. Stvarno je pri nas še dosti denarja, toda vsakdo se boji dati ga v promet. Polom raznih bank je zbegal ljudi, da so dvignili svoje prihranke iz bank in ga hranijo doma. Strokovnjaki cenijo, da leži samo v Mariboru preko 30 milijonov dinarjev skritih v privatnih blagajnah. In vse to je mrtev kapital. Banke se sicer trudijo, da napravijo vsaj nekaj denarja likvidnega, pa se jim ne posreči, ker se le vsakdo boji za denar.

Psihoza krize je tako očitna, da je zagrabilo celo sicer razsodne gospodarstvenike, ki skušajo valiti krivdo na druge razmere, dočim leži prava krivda v strahu pred resnico.

Tako je gradbena sezona pravo zrcalo krize. Ako bi se ljudje ojunačili in zidali, bi bilo mahoma vse bolje, število brezposelnih bi se skrčilo na minimum in mi bi res živeli kakor v Indiji Koromandiji, kot je pred dnevi rekel Berlinčan, videč, kako dobro se živi v Mariboru. V primeri z Berlinom seveda.

Plačevanje taks po novem zakonu

Davčna uprava nas prosi za objavo:

Zakon o izmenah in dopolnitvah zakona o taksah, ki velja od 1. aprila t. l., izpreminja s § 5. člen 52. zakona o taksah. Vse osebe, ki plačujejo takse po tem zakonu vnaprejš, tedensko, mesečno, polletno, letno itd., se v primeru, da teh taks ne plačajo pravočasno, kaznujejo poleg plačila redne takse še z enkratnim zneskom te takse.

Na ta določila se opozarjajo vsi točilci pitač na debelo in drobno, vsi lastniki gostiln, restavracij in kavarn, slaščičarji, vsi lastniki motornih vozil, biljardov, reklam itd.: s pripombo, da za zamudnike niso predvideni nobeni posebni opomini. V primeru zakasnelosti se takoj predpiše kazen in izterja poleg redne takse.

Točilno takso (tp. 62.) je plačati za prvo polletje vnaprejš najkasneje do 31. I., drugo polletje vnaprejš najkasneje do 31. VII. Pavšalno takso za gostil. račune (tp. 34.) prvega vsakega meseca vnaprejš, (za nove obrate velja 15-dnevni prijavni rok). Takso za objave, reklame (tp. 8.) 15. I. vsakega leta, (za nove reklame 5-dnevni prijavni rok). Takso na biljarde (tp. 98.) 15. I., (za novo nabav. biljarde 15 dnevni prijavni rok). Takso na vozila (tp. 100) za mesto Maribor 28. II., za deželo 31. I., (za novo nabav. vozila 15 dnevni prijavni rok). Takso na tekoče račune (tp. 37. za prvo polletje 15. VII., za drugo polletje 15. I.

Grozen zločin v Grušovi

Mož ubil po naročilu lastne žene — Žena in štirje ubijalci aretirani in oddani v tukajšnje zapore

V Grušovi sta živila posestnik Matija Tivadar in njegova žena že delj časa v velikem sovraštvu, odkar je ona prodala svojo polovico posestva nekemu Francu Klobasi. Radi tega so bili hudi prepripi pri Tivadarjevih na dnevnem redu. Tudi sta se vedno tožarila in je imelo tukajšnje civilno in kazensko sodišče precej posla z obema zakonoma. Vsa okolica je vedela, v kaki neslogi živita Tivadarjeva, in so sosedje slutili, da to ne bo rodilo dobrega konca.

Včeraj rano so našli v Grušovi približno 600 metrov od Tivadarjeve hiše ob pešpoti Matijo Tivadarja mrtvega. Globoke rane na glavi so pričale, da je umrl nasilne smrti. Par metrov vstran je ležal njegov okrvavljen klobuk. Vest o grozni

smrti Tivadarja se je naglo raznesla po sosesčini in vzbudila veliko vznemirjenje, ker je bilo takoj jasno, da je zavihtela nad Tivadarjem kol zločinska roka po naročilu njegove žene. Orožniki od Sv. Marjete so v tej smeri uvedli takoj preiskavo in še isti dan aretirali štiri moške, ki so priznali, da so napadli v nedeljo zvečer Tivadarja, ko je ležal pijan ob pešpoti in ga pobili s koli. Vse štiri ubijalce in ženo Marijo so danes dopoldne izročili v tukajšnje zapore.

Sodnijska komisija, ki je odšla včeraj popoldne na kraj zločina, ni mogla obducirati trupla, ker ga morajo poprej prepeljati na pokopališče. Zato je odšla danes popoldne k Sv. Petru, kjer bo truplo ob pol 16. uri obducirano.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 26. aprila ob 20. uri: »Brez tretjega«. Ab. C.

Sreda, 27. aprila ob 20. uri »Casanova« ab. A.

Četrtek, 28. aprila ob 20. uri »Brez tretjega« ab. B.

Jutri druga repriza »Casanove«, izvirne slovenske opere skladatelja M. Sancina, ki je dosegla na našem odru popoln uspeh. To bo obenem predzadnja letošnja glasbena predstava, na kar opozarjamo zlasti lastnike blokov.

Za zaključek letošnje gledališke sezone se pripravila zanimiva komedija tudi v Mariboru že znanega češkega dramatika Fr. Langerja »Spreobrnitev Ferdinanda Pištora«. Režira J. Kovič.

Gostovanje g. Cesarja na mariborskem odru. V kratkem bo gostoval popularni ljubljanski komik g. Ivan Cesar v burki »Trije vaški svetniki«, na kar že danes opozarjamo.

Dijaška predstava.

Kriza narašča, časi čedalje slabši, malodušnost se nas loteva, Maribor se vdaja resignirano v nezasluženo usodo... a naša mladina gleda pogumno v svet, se giblje in dela. Mladi imajo še upanje, voljo, ljubezen in — moč! Z zadovoljstvom opazamo to in radi ji priznavamo tej naši mladini: njeno delo ima smoter in cilj, zato tudi rodi vedno nove uspehe. Pisatelji, pevci, godbeniki in igrači so naši fantje. Kot igralci so se nam predstavili v soboto zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke z Nušičevo satirično komedijo »Narodni poslanec« dijaki s klasične gimnazije in želi velik moralen in menda tudi precejšen gneten uspeh. Pod vodstvom izbornega režiserja so se ti diletantje, katerih mnogi so stopili prvič na deske, dvignili daleč nad povprečen diletantizem in pokazali lepo nadarjenost. Številna publika jih je zato nagradila z obilnim priznanjem, — bilo je aplavza, da je kar bučalo. To hvaležno publiko je tvorilo večinoma dijaštvo, mnogi naši »mladinoljubi« pa so se zopet odlikovali s svojo odsotnostjo in pokazali, da je od besede do dejanja daleč. Med odmorom je imel ravnatelj g. dr. Tominešek kratek spodbujevalen nagovor, in v njegovem smislu želimo tudi mi mladim kulturnim delavcem čim več uspehov in pa tako razumevanja kakor dejanske podpore pri odraslih.

Policijska kronika.

Policija je aretirala Blaža R. radi razgrajanja, nekega brezposelnega Matijo, osumljenega raznih pregreškov in nekega Francelina, ker se je napil in razgrajal po ulicah. Prijavljen je policiji radi prevare neki Stefan Horvat, radi telesne poškodbe Franc R. in neka Lenčka radi prekoračenja policijske ure. Danes dopoldne se je zgledil na policiji kleparski mojster Anton R. in prijavil, da je podrl snoči neki voznik, ki je podil konje po poljski poti, vodeči iz Studencev na polje, mizarskega delavca Franca Findenšteina na tla, in se je ta močno poškodoval po vsem životu. Findenšteina so prenesli na njegov dom v Delavsko ulico.

»Kam je pa odpotovala Vaša žena?«
»Hotela je na vsak način na morje, ampak sem odločno rekel: Ne!«
»No, in —?«
»Šla je vseeno na morje, toda brez moiega dovoljenja!«

Sokolstvo

Zbor društvenih prosvetarjev Sokolske župe Maribor

Izasedal minulo nedeljo v Narodnem domu v Mariboru. Zborovanje je otvoril ob navzočnosti delegatov oziroma delegatki iz 38 sokolskih društev in 26 čet br. župni prosvetar L. i. n. t. e. r in podal izčrpen in pregleden referat o zboru župnih prosvetarjev Saveza SKJ v Beogradu ob priliki savezne skupščine, ter o prosvetni konferenci, zvezani s tem zborom.

Nato je bila razprava o delovnem programu sokolskih prosvetarjev Mariborske Sokolske župe za leto 1932-1933, iz katere posnemamo: Ker se polaga s strani Saveznega prosvetnega odbora kakor tudi s strani župnega PO največja naloga na dobre sokolske funkcionarje, se valjda bratom prosvetnim inspektorjem, da priredijo vsekakor še pred koncem meseca junija v posameznih sokolskih okrožjih posebne administrativne tečaje za tajnike, blagajnike itd., po možnosti v binkoštnih dneh. Tečaj naj bo dvodnevni. Dalje spada v to svrhu načrt, da se priredi v času od 26. do 28. avgusta tega leta na sedežu župe trodnevni prosvetni tečaj za prosvetarje oz. njih namestnike iz vseh župnih edinic; ta tečaj oziroma udeležbo na njem naj smatrajo za obvezno predvsem in zlasti sokolske čete, ki so najbolj potrebne zadevnih navodil. Župni PO s svoje strani bo storil vse, da bo udeležba zvezana s čim manjšimi stroški za edince.

Ker ima Sokolska župa Maribor svoj lastni triletni prosvetni program, kateremu poteka letos tretje leto, je bilo sklenjeno — in to v skladu s prosvetnim programom Saveza SKJ — da se letošnje delovno leto posveti poglavlju dramatskega udejstvovanja sokolskih edinic: dramatske prireditve naj ne bodo le vir dohodkov, ampak se naj porabljajo za gojitev dobrega okusa našega naroda. V to svrhu se naj gojijo poleg šaljivih tudi resne igre in sicer v prvi vrsti slovenske, potem srbohrvatske, nato iz ostalih slovanskih slovstev in šele na zadnjem mestu iz drugih literatur. Vsaka igra naj bo zvezana s kratkim predavanjem, nanašajočim se bodisi na igro, na njenega avtorja, na idejo igre ali podobno. Ob tej priliki je omenil brat prosvetni nadzornik za koroško okrožje, da ima Sokolsko društvo Guštanj na razpolago jako učinkovito spevoigro »Brezposelni pevec«, katere uprizaritev se priporoča, ne-le radi njene vsebine, nego tudi radi tega, ker je — sicer malenkostna! — tantijema za igro namenjena Sokolskemu domu v Guštanju. Tako se obenem lahko podpre obmejna sokolska postojanka. Končno je brat župni prosvetar opozoril tiste prosvetarje in prosvetarice, ki gojijo dramatiko, naj ne prezre pravilnika za dramske odseke, ki ga je izdal Savez.

V svrhu sokolske propagande je bilo dalje ventilirano vprašanje enotnih krojev za sokolske četaše na ozemlju mariborske župe, ker se na njenem ozemlju niso več ohranile narodne noše, v katerih drugod nastopajo sokolski četaši. Sklenjeno je bilo, da imej ta enotni kroj to-le oblike: dolge temne civilne

hlače, črni čevlji, rdeča srajca z ležecim ovratnikom (naravno, da prištim), tako da se dá srajca ob toplem vremenu na vratu odpeti. Hlače drži 2 prsta širok črn jermen (ne la-kasti!) z zaponko, kakor so običajne pri jermenih. Na glavi sokolska šajkača, kakor je predpisana za slavnostni kroj. Srajca ima na levi strani prsi majhen žepček z zaklopnico. Ta enotni kroj je bil izdan v tej obliki, ker se na tak način lahko ob ugodnejšem denarnem stanju potem postopoma izpopolnjuje v popoln slavnostni kroj: najprej dolge hlače in potem še surka. Našel se je celo dobavitelj, ki vse to, kar pripada k temu za enkrat dobočenemu enotnemu kroju za četaše, dobavlja za malenkostno ceno 60 Din; to je brat I. Senčar, trgovec v Ljutomeru. Interesenti se torej lahko obračajo na ta naslov!

Sledila sta nato še referata o vodstvu kartoteke v društvih in četah, ki jo je podal br. Apil, in pa o pomembnosti ter važnosti statistike vobče, zlasti še za prosvetne odbore. Poročilo o tej zadevi je dal brat župni prosvetar sam. V zvezi s tem je pozval navzoče, naj se župnemu PO dostavijo čim prej imena sokolskih prosvetnih delavcev, ki se morda nahajajo v posameznih edinicah, tako da bo mogel župni PO naložiti poseben seznam, ki naj vsak čas daje možnost decentralizirati delo ter postaviti edince na čim bolj lastne noge, to se pravi napraviti edince čim bolj avtonomne, ter jim dati možnost čim večje lastne inicijativnosti.

Pri slučajnostih je brat župni prosvetar opozoril, naj se nabavijo knjige, kjer se še to ni zgodilo, knjige, katere je savezni PO naročujejo pri Jugosl. Sok. Matici v Ljubljani (Narodni dom). Dalje je opozoril na to, da izdal kot pripravo za praški zlet; knjige se je uredništvo »Mariborskega Večernika Jutra« nanovo angažiralo posebnega referenta za sokolsko rubriko, da je zato treba pomnožiti sodelovanje in dopisovanje, a da je potrebno poskrbeti tudi za odjemanje lista, sicer vse to propagandno delo, ki se naj vrši poton dnevnega tiska, utegne zgrešiti svoj namen. — Razni bratje so dalje podali zgle-

de, kako se na podeželju poskuša ovirati sokolsko delo — javno celo, še bolj pa seveda tajno! — in kakšne hinavske izgovore najdejo nasprotniki Sokolstva, da bi prikrili svoje zlobne namene. — Ko je brat Nemec iz Konjice opozoril še na potrebo obravnavanja gospodarskih zadev v sokolskih edinicah, ter je brat Velnar podal zbirko tēm, primernih za nagovore, ki jih bo župni PO razmnožil in potem dostavil edincem, je brat župni prosvetar z željo za čim večji uspehi pri sokolskem delu zaključil to lepo uspešno zborovanje.

A. J.

Z Dravskega polja

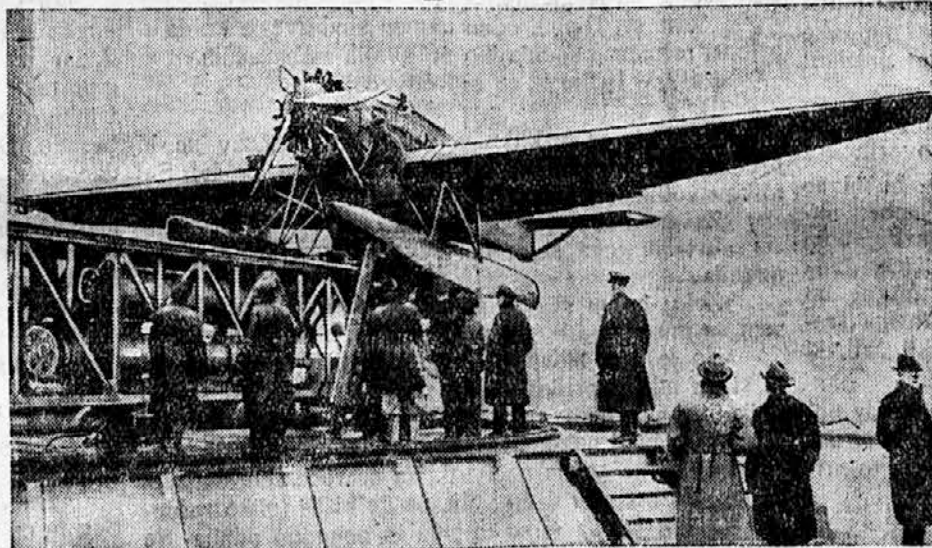
Smrtna kosa. V Račah je te dni po dolgotrajni mučni bolezni preminul v visoki starosti 79 let g. Pesek. V Orehovi vasi pa je rodbini Skerbicevi kruta smrt iztrgala v cvetu mladosti sinčka Branka. Žalujemo naše iskreno sožalje!

Državna drevesnica, ki je doslej gojila gozdne sadike na parceli veleposestnika g. Schönborna v Slivnici, je kupila v Račah drugo parcelo in jo preuredila v gozdno drevesnico. Zaposluje precej delavcev, večinoma ženskih.

Nova livarna. Pred tedni smo poročali o preureditvi grajščinske pristave za seno g. Bachlerja v Račah, katero je kupil g. ing. Bühl iz Maribora ter jo preuredil v zvonolivarno. Livarna je pred kratkim pričela z obratom in vlila že več zvonov manjše teže. Zaposluje začasno le par delovnih moči, namerava pa sčasoma obratovati v večjem obsegu.

Kriza. Tovarna za terpentinsko olje kakor tudi opekarna v Račah sta nedavno omejile svoj obrat in zaposlujeta trenutno le še par delavcev-strojnikov. Opekarna, ki je prej jela obratovati že zgodaj pomladi, letos še vedno miruje. Ima še od lani velike zaloge opeke in kdo ve, če bo letos sploh kaj z zidanjem! Nezaposleni štejejo dneve, kdaj se kaj obrne na bolje. A izgleda še ni.

Parnik s katapultnim letalom

Za parnikom »Bremen« so Nemci zdaj opremili tudi parnik »Europo« s katapultnim letalom. Stroj je takozvan »Junkers-Metalltieflieger« tipa W 35. Levo v ospredju so vidne posode s stisnjenim zrakom, s katerega pomočjo izstrelijo letalo na odprtem morju.

Najnevarnejša zver afriške džungle

Nekaj zgodb o nosorogih, črnih in belih.

V zgodovini afriškega lova in v poročilih izkušenih lovcev je zabeleženih veliko nesreč, povzročenih od levov, slonov in bivolov, prav malo nesreč pa od nosorogov. In vendar je dosti lovcev, ki zatrjujejo, da je nosorog najnevarnejša zverina afriške džungle. Njegova predpotopna zunanost, združena s kolosalno močjo, neverjetno hitrostjo in strašno togotnostjo — vse skupaj je huda preizkušnja za lovčeve živce, in gorje mu, če ni hladnokrven.

Nosorog ni kakor so navadno druge zverine, ki se človeka najraje izognejo, če ga zavohajo, — nosorog napade človeka, ki ga začuti v svoji bližini, tudi brez vsakega vzroka iz same zlobnosti, ki je tej zverini prav posebno lastna. V takem primeru prihrumi iznenada kot kakšen strašen tank in če se pravočasno ne izogne, si izgubljen. Sploh pa je nosorog zelo muhasta, nepreračunljiva žival in nikoli prav ne veš, pri čem si z njim.

Tako pripoveduje sloveči afriški lovec Rihard Coudenhove-Kalergi, da je potovala nekoč njegova karavana teden po nagosto poraščeni stepi proti postaji Tsavo v britski Vzhodni Afriki, kjer je mrgolelo nosorogov. Stopal sem, tako

pripoveduje, ves čas na čelu karavane, puško vedno pripravljeno, če bi nas napadel kak nosorog, dočim je moj brat stražil zadaj. Toda čeprav smo kak trenutek slisali v bližini nosoroge puhati in topotati, kakor bi bili medsebojno dogovorjeni, da nas stražijo in nam potovanje napravijo kolikor mogoče neprijetno, se nas vendar niso lotili. Samo enkrat se je iz goščave prikazal nosorog, očitno namenjen napasti. Takoj sem ustrelil, a ga radi vejevja nisem do bro zadel. Zasedovali smo ga potem tri ure po krvavi sledi, a zaman. V splošnem se meni zdi značaj nosorogov sestavljen iz neumnosti in brezglavosti, kateri je primešano dokaj zlobnosti, torej sestava, ki tudi pri ljudeh uganja hude reči...

Nosorog ima to eno dobro lastnost, da kadar napade, drvi kar naravnost, in če tedaj pravočasno odskočiš v stran, bo zdril mimo tebe in se ne bo obrnil. Po navadi je vsaj tako, vedno pa ne. In se včasih dogodijo nesreče z nosorogi tudi vsled nepredvidnosti lovčeve, kadar se preveč zanaša na to znano lastnost nosorogovo in računa, da se bo v zadnjem hipu še lahko izognil.

Tako se je slovečemu lovcu Oswellu,

ki je svoj čas z Livingstonom potoval po Južni Afriki, primerila nezgoda. On je imel že veliko izkušenj z nosorogi, saj jih je veliko ustrelil, naletel je pa takrat prvič na belega nosoroga. Ta vrsta nosorogov velja za nenevarno, in ko je Oswell žival zagledal, je takoj pojezdil bliže in oddal nanjo strel iz svoje težke puške. Na njegovo in očitno tudi na začudenje njegovega konja pa se nosorog ni spustil v beg, ampak je naravnost, sicer počasi, toda nevdržno kakor lokomotiva navalil na lovca. Oswell je izkušal zaobrtni konja, da bi bližje se počasi zadal strel od strani, toda konj je bil trenutno kakor ohromel in se ni premaknil. Ko se je zavedel, je bilo že prepozno. Z enim samim sunkom svojega izredno dolgega roga je zver prebodla konja in ga vrgla v zrak. Konj je obležal na mestu mrtev. Oswellu pa se na čudežen način ni nič zgodilo, in se mu je celo posrečilo nosoroga ustreliti.

Kmalu po tem dogodku je imel ta drzni lovec spet skoro enak doživljanje z navadnim črnim nosorogom, ki ga je vrgel v zrak in ga težko ranil. Malo da ni izgubil takrat življenja. V svojih spominih priznava sam, da je vsled mnogih uspehov z nosorogi postal naposled nepreviden. Znanega nemškega raziskovalca Afrike, admirala Höhnla, je neki

Sport

Občni zbor mariborske zimsko-sportne podzveze.

V soboto zvečer je bil pri »Orlu« občni zbor MZSP. Od 20 udeležencev klubov je bilo navzočih samo 9. Zborovanje je pa tri četrtini zamudi otvoril predsednik prof. Šilc, ki je podal poročilo o delovanju podsaveza in naglasil, da je bil delovni program popolnoma izveden; predvsem zgraditev skakalnice in prireditve mednarodne kombinirane tekme. Predsednik je izrazil željo, naj bi se za prihodnje leto pridobilo nekaj domačih smučarskih učiteljev, in pohvalil agilnost nekaterih klubov. Tajnik Bureš je podal kratko tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da šteje podsavez 20 klubov z 839 verifik. smučarji. Tajništvo žal ni dobro delovalo, ker so se v zimski dobi menjavali tajniki kar trikrat. Tudi iz poročila blagajnika g. Parme je razvidno, da je podsavez dobro delal, drugače ne bi bilo blagajniško stanje tako ugodno. Načelnik tehničnega odseka g. Golubovič je podal zelo izčrpno poročilo o vseh prireditvah in je na koncu predlagal, naj bi se gradila smučarska pot z Mariborske koče v Maribor, v bodoči sezoni se postavili koli za zimsko markacijo, in naj podsavez izkuša letos dobiti od Saveza v roke organiziranje tekme za prvenstvo države v Mariboru.

Po tem poročilu je pričela debata, ki je bila mestoma zelo burna in katero je predsednik, ker se je preveč oddaljila od dnevnega reda, naposled prekinil, nakar je sledilo poročilo revizorjev s predlogom, naj se celokupnemu odboru izreče absolutorij s posebno pohvalo. Predlog je bil soglasno sprejet.

Nato so se vršile volitve v zelo bojevitem razpoloženju. Za predsednika je bil izvoljen g. Roglič s šestimi glasovi proti trem. Za tem se je vnela debata, v katero so posegli gg. Šilc, Roglič, Gajšek, dr. Senior, Parma, Voglar in drugi. Debatu je mestoma zavzela tako ostre oblike, da je povzel besedo zastopnik oblasti g. sreski načelnik Makar in dejal: »Imam vtis, da tu ne gre več za ideje, ampak za osebnosti. Naloga občnega zbora je določiti, program za bodoče delo. V interesu napredka, sporta in tujskega prometa apeliram, da se pobotate, dokler ni prepozno.«

V imenu SPD Maribor je izjavil gosp. Gajšek, da je SPD spričo nasprotovanj prisiljeno, da ne sodeluje več s podsavezom in da ne pošlje v odbor svojega zastopnika.

V odbor so bili nato izvoljeni ti-le gg.: Vetrlih, Voglar, Petrovič, Parma, Bureš, Forstnerič, Aljančič, Venuti, Hren, Štangl, Eyler, Golubovič, Marušig, dr. Jehart, v nadzorni odbor pa gg. ing. Mis in favnatelj Pišek.

Občni zbor je bil zaključen po polnoči.

nosorog tudi napadel in težko poškodoval.

Povsem nenavadna nesreča pa se je pripetila pred dvema letoma nedaleč kraja Nairobi v britski Vzhodni Afriki, o čemer so takrat obširno poročali angleški časopisi. Neka Angležinja je na lovu obstrelila nosoroga. Nosorog jo je napadel in ona je pogumno oddala nanj še osem strel, ki pa ga vsi skupaj niso podrli, ker je bila njena puška za tako zver preslaba. Nosorog je Angležinjo popolnoma poteptal, nakar se je težko ranjen zavlekel v goščavo nedaleč od ceste.

Kmalu zatem se je pripeljal po cesti neki potnik s svojo ženo v avtomobilu. Ker je bila cesta zelo razdrpana, je avto po nesrečnem naključju običal prav na tem kraju, v neposredni bližini ranjenega nosoroga. Gospod in gospa sta izstopila, da bi preiskali avto, ne sluteč, v kaki nevarnosti sta. Naenkrat se je pojavil nosorog ves pobesnel od bolečin in takoj napadel avto. Mož je zaklical svoji ženi, naj zbeži, sam pa je, oborožen samo s palico, hrabro izkušal zver pregnati ali vsaj zadržati. To se mu je posrečilo: žena se je mogla rešiti, on pa je svoje junaštvo plačal s smrtjo.

ŠIRITE »VEČERNIK«!

Curren Bell:

Lowoodska sirota

»Prej,« sem odvrnila, »ker me niste ljubili, zdaj, ker me malone črtite. Da Vas vzamem, bi me umorili. Saj me morite že zdaj.«

Lice mu je obledelo — smrtno obledelo.

»Jaz bi Vas umoril — jaz da Vas morim že zdaj? — Takih besed bi ne smeli uporabljati; nasilne so, nečestne, neresnične. Razodevajo nesrečno duševno stanje, zaslužujejo strogo grajo, zde se mi neodpustne, toda naša dolžnost je, da sedem in sedemdesetkrat odpustimo svojemu bližnjemu.«

Bila sem opravila. Dočim sem resno nameravala, da bi izbrisala sledove svoje prejšnje žalitve, sem pritisnila žilavi duši le hujši in globlji znak: vžgala sem ji ga za večne čase.

»Zdaj me boste pa gotovo sovražili,« sem rekla. »Zaman bi bil vsak poizkus sprave. Vidim, da sem si nakopala večno sovraštvo.«

Te besede so mu vsekale novo rano, toliko globljo, ker so malone ugenile resnico. Brezkrvne ustnice so se mu stresle v hipnem krču. Poznala sem jekleni srd, ki sem ga bila pravkar nabrusila, in srce me je za bolelo. »Povsem krivo umevate moje besede,« sem hitela in ga prijala za roko. »Nimam namena,« da bi Vas žalila ali ranila, verjemite mi, da ne.«

Prav brdko se mi je nasmešnil — prav odločno mi je odrinil roko. »Sedaj torej opozivate svojo obljubo in sploh nočete več v Indijo, bi dejal?« je vprašal po priličnem premoru.

»Pojdem, ali le kot Vaša pomočnica,« sem odgovorila.

Sledil je zelo dolg molk. Kako sta se v tem borili v njem mrav in usmiljenje, tega ne morem povedati; čudni bleiski so se mu zaskrili v očeh in nenavadne sence so mu spreletavale obličje. Končno je izgovoril:

»Nekoč sem Vam že dokazoval, kako je nesmiselno, če se nudi nevdana žena Vaših let, da bi spremehala v tujino samca moje starosti. Rekel sem Vam to z izrazi, ki bi morali po mojem mnenju izključiti vsako ponovno omembo take nakane. Da ste jo vzlic temu spet vzeli v misel, obžalujem — radi Vas.«

Prekinila sem ga. Karkoli je bilo podobno jasnemu očitku, mi je neutegoma vračalo pogum:

»Držite se zdrave pameti, St. John, zdaj ste na robu nesmiselnosti. Pravite, da se zgražate radi mojih besed. To ni res, ker niste ne tako bedasti ne tako ničemrni, da bi me krivo umevali. Še enkrat pravim: pomočnica Vam bom rada, a žena nikoli.«

Spet je smrtno pobedel, a tudi zdaj je premagal svojo strast. S poudarkom, a mirno je odgovoril:

»Pomočnica, ki bi mi ne bila tudi žena, bi mi ne zadostovala. Zdi se torej, da ne morete na noben način z mano; toda če je Vaša ponudba odkrita, bom govoril v mestu z oženjenim misijonarjem, čigar žena potrebuje pomočnico. Ker ste premožni, Vam ne bo treba gnojne pomoči. Tako Vam bo prihranjena sramota, da ste prelomili dano besedo in utekli četi, ki ste ji bili obljubili pristop.«

Kakor Vam je znano, nisem bila nikoli ničesar obljubila, nakar da bi se bila kakorkoli obvezala, in te besede so bile vse pretrde in preveč samosilne za to priliko.

Odgovorila sem mu:

»Nikake sramote ni v tem slučaju, nikakega preloma besede, nikakega utekanja. Niti najmanjša obveznost me ne silj v Indijo, zlasti ne s tujci. Z Vami bi se bila potovanja že tvegala, ker Vas obžalujem, Vam zaupam in Vas kot sestra ljubim; a naj bi šla

kadarkoli in s komerkoli, prepričana sem, da bi v tistem podnebu dolgo ne živela.«

»Ah! Vi se bojite zase!« se mi je malce porogljivo nasmešnil.

»Da. Bog mi ni daroval življenja, da ga zavržem; storiti to, kar Vi želite, bi bilo isto kot umoriti samega sebe. A preden se za to stalno odločim, da zapustim Anglijo, se hočem uveriti, ali bi ne mogla več koristiti v domovini nego v tujini.«

»Kaj hočete reči?«

»Nič bi ne pomoglo, ko bi hotela biti jasnejša. Gre za stvar, o kateri sem dolgo in mučno dvomila, in nikamor ne morem, dokler dvom ne bo povsem rešen.«

»Vem, kam se Vaše srce obrača in na kom visi. Zela, ki jo gojite v srcu, je nezakonita in neposvečena. Pordeti bi morali, kadar jo omenite. Vi mislite na Mr. Rochester.«

Bilo je tako in moj molk je to priznaval.

»Ali pojdete iskat Mr. Rochester?«

»Doznati moram, kaj se mi je pripetilo.«

»Meni torej ne preostaja drugega kot molitev za Vas,« je dejal, »in prosim Boga iz vse duše, da ne postanete malopridnica. Domneval sem, da sem v Vas spoznal izvoljenko. Bog ne vidi, kot človek vidi. Njegova naj obvelja.«

Odprl je leso, stopil iz vrta in šel po tokavi navzdol. Kmalu ga ni več bilo videti.

Ko sem se vrnila v sobo, sem našla Diano pri oknu, vso zatopljeno v misli. Bila je mnogo večja od mene, položila mi je roko na ramo in sklonivši se, mi pogledala v lice.

»Jana,« je dejala, »venomer si vznemirjena in blebda. Prepričan sem, da nekaj ni v redu. Povej mi, kaj imata s St. Johnom. Opazovala sem vaju kake pol ure skozi okno; oprusti mi, da sem vohunila, a že dolgo si utvarjam sama ne vem kaj. St. John je čuden človek.«

Obmolnila je — jaz nisem govorila. Kmalu je spet začela:

»Moj bratec čudno misli o tebi, o tem sem prepričana. Dolgo te je odlikoval s svojim uvaževanjem in zanimanjem, da še nikoli nikogar tako. Čemu? Zelela bi, da bi te ljubil — ali je tako, Jana?«

Pritisnila sem si njeno hladno roko k vročičnemu čelu. »Ne, Die, niti najmanj.«

»Čemu te potem tako zasleduje s svojimi očmi in poizkuša, da bi bila na samem, čemu se te venomer tišči? Z Marijo sva ugenili, da bi se rad oženil s teboj?«

»Bi — zahteval je od mene, naj bi se poročila.«

Diana je tlesnila z rokami. »Prav to je tisto, kar sva si mislili in želeli. Vzela ga boš, Jana, kajne? Potem ostane na Angleškem.«

»Motiš se, Diana, edini namen snubitve je ta, da si pribori primerno sodelavko pri svojih maharadžih.«

»Kaj? V Indijo bi te rad odvedel?«

»Da.«

»Norost!« je vzkliknila. »Še treh mesecev ne bi prebila tam, če kaj vem. To nikakor ne pojde! Saj nisi privolila, Jana, kaj?«

»Zavrnila sem ga kot snubca —.«

»In radi tega si se mu seveda zamerila?« je namignila.

»Zelo; bojim se, da mi ne bo nikoli oprostil, dasi sem se mu ponudila, da pojdem z njimi kot sestra.«

»To je bila blaznost, Jana! Pomisli na breme, ki bi si ga bila naprtila: večna muka v krajih, kjer delo ubija najjačje ljudi; in ti si šibka. St. John — saj ga poznaš — bi ti nakladal nemogoče tovore, niti ob vročih urah bi ne smela počivati. Na nesrečo sem opazila, da se siliš mu storiti po volji, pa če bi še toliko zahteval. Čudim se, da si se drznila in ponudbo odbila. Ne ljubiš ga torej, Jana?«

»Ne, kakor bi ljubila soproga.«

»Pa je le brhe dečko.«

»In sama vidiš, kako sem jaz nelepa, Die. Nikoli bi ne bila zanj.«

»Nelepa? Ti? Nikakor ne. Prelepa in predobra si, da bi te v Calcuti spekli živo na ražnju.« In spet me je zaklinjala, naj se protivim bratovim indskim nameram.

»To moram na vsak način storiti, sem pritegnila. »ker baš sedaj sem se mu ponovno ponudila za pomočnico, a dejal mi je, da se zgraža radi moje nespodobnosti. Kakor da sem zagrešila kaj nespodobnega, ko sem se ponudila, da ga spremim neomejena; kakor bi ne videla v njem brata, za kar sem ga venomer smatrala.«

»Po čem sodiš, da te ljubi, Jana?«

»Morala bi čuti njega samega v tej stvari. Vedno iznova mi je razkladal, da ne išče družice radi sebe, marveč radi poklica. Rekel mi je, da sem kakor ustvarjena za delo — ne za ljubezen, kar je brez dvoma tudi res. A če nisem ustvarjena za ljubezen, po mojem tudi za možitev nisem. Ali bi ne bilo čudno. Die, ko bi bila za vse večne čase priklenjena na moža, ki bi videl v meni le pripravno orodje?«

»Neznosno — nenaravno — še govoriti ni moči o tem!«

»Dasi čutim zanj le sestrsko ljubezen, si vendar lahko predstavljam, da bi utegnila se vanj zaljubiti, ko bi ga morala vzeti, in to z neogibno, čudno, mučno ljubeznijo, ko je pa tako nadarjen in vzvišen. V tem slučaju bi bila moja usoda neizrečno nesrečna. Njemu bi moje ljubezni ne bilo treba. Ko bi mu jo kazala, bi mi dal razumeči, da mu ni do nje, da je to stvar, ki se mi prav nič ne podaja. Vem, da bi bilo tako!«

»St. John je vendar dober človek,« je menila Diana.

»Dober in velik je res; a brez vsakega usmiljenja pozabi čustva in zahteve malih ljudi, ko se ravna po lastnih širokih vidikih. Bolje torej storijo, če mu hodijo brezpomembni in neznaatni ljudje spota, sicer bi jih pri svojem napredovanju pogazil in poteptal. Lei, že prihaja! Ostavljam te, Diana.« In pohitela sem po stopnicah, ko sem videla, da prihaja na vrt.

Pri večerji sva se zopet sešla. Videl se mi je prav tako miren kot ponavadi. Mislila sem, da bo z mano jedva govoril, in bila sem uverjena, da je opustil vsako misel na ženitev. Nadaljnji dogodki so pokazali, da sem se bila zmotila v obeh točkah. Nagovoril me je kakor ponavadi skrajnje vljudno. Bržkone si je bil izprosil pomoč sv. Duha proti jezi, ki sem mu jo bila povzročila, in zdaj je bil uverjen, da mi je še enkrat prizanesel.

Za večerno pobožnost si je izbral dvajset in prvo poglavje Razkritij. Vselej sem ga z ugodjem poslušala, kadar je čital sveto pismo; nikoli mu ni donel lep glas tako sladko in jasno, nikoli se ni vedel tako priključljivo preprosto, kot tedaj, kadar je oznanjal božjo besedo. Drevi je bil ta glas nekam slovesen, to vedenje iztrgano, ko je sedel v domačem krogu in je majski mesec svetil skozi nezastrito okno, da je bila sveča malone odveč, ko se je sklanjal čez veliko staro biblijo in opisoval po njenih besedah pojav novega neba in novega sveta, pravil, kako pride Bog med ljudi in izbriše vse solze njih oči, in obljubljal, da ne bo več smrti, ne toge ne joka, ne holi ne čemera, ker bo vse izgnilo, kar je bilo.

Čudno so me presunile besede, ki jih je nato govoril z rahlo, nepopisno izpremembo glasu, ozrši se name:

»Tisti, ki bo zmagal, podeduje vse, in jaz ne bom Bog in on mi bo sin. Toda,« je čital pomalem in natančno, »strahopetci, neverniki bodo imeli svoj delež v jezeru, polnem ognja in žvepla, kar bo njih druga smrt.«

Odsihdob sem vedela, česa se je zame bal St. John.

Trajni kodri Din 100.— za otroke (birmanke) Din 60.— za trajnost istih lamčim. Marica Požar, gledališka frizerka, Vetrinjska ul. 11. 1340

Iščem služkinjo za vsa hišna opravila. Samo zdrave, dobre in poštene; se naj javijo: Gospoška ulica 52 II. 1339

Štirisobno moderno stanovanje z vsem komfortom oddam s 1. junijem. Naslov v upravljalstvu. 1334

Lepa vila v bližini parka ceneno na prodaj. Pisarna Rapid, Gosposka ul. 28. 1342

Dalmatinsko vino črno in belo, liter 8.— Din, vsaki dan sveže morske ribe, po nizki ceni pri Jos. Povodniku, Rotovski trg 8. 1296

Dve hiši, primestna in dvorišna stavba, enonadstropni, z lepimi stanovanji in velikimi obratnimi prostori, prodam poceni. Dopis pod: Ugodno 420.000 na upravo lista. 1266

Soklić najprejrednejša kartoteka Soklić, Maribor Tel. 2510

Stampile T. SOKLIĆ Maribor

Kdor oglašuje uspeha se raduje! **Večernik**

Brez posebnega obvestila.

HAGENDORFER FRANC naznanja v svojem, kakor tudi v imenu otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je njega iskreno ljubljena, nepozabna soproga oziroma dobra mati, gospa

Marija Hagendorfer roj. Tadina soproga bančnega škotista,

v ponedeljek, dne 25. aprila 1932, ob 19. uri, po dolgi mučni bolezni in sprevideni s tolažili sv. vere, v 42. letu svoje dobe izdihnila svojo blago dušo. Pogreb pokojnice bo v sredo, dne 27. aprila ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. 1341

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 28. aprila ob 19. uri v frančiškanski župni cerkvi.

Maribor, Rogaska Slatina, dne 26. aprila 1932.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Zelezen štedilnik na prodaj. Tattenbachova 4, Franjo Kotbauer. 1338

CITATELJI!

KUPUJTE

vse svoje potrebščine pri naših cenjenih

INSERENTIH

CITATELJI!